

Witte Donderdag 13 april 2017

Organist en pianist: Wim Vermeulen

Diakenen: Gert-Jan de Raad,

Debbie Schröder, Jan Oosterveen

Ouderling: Koos Smitt

Lector: Els Brooshooft

en Marga van Arendonk

Voorganger: ds Martin Koster

Muziek

Wanneer de muziek eindigt is er een moment stilte

Stilte

Aanvang *bij het begin van het orgelspel gaan we staan: gebaar van onze eigen 'binnenkomst'; licht wordt aangedragen en markeert het begin van onze kerkdienst in verbondenheid met allen die samenkomen tot vrede;*

Samenzang Lied 276:1,3

Zomaar een dak boven wat hoofden -
 deur die naar stilte openstaat.
 Muren van huid, ramen als ogen
 speurend naar hoop en dageraad.
 Huis dat een levend lichaam wordt
 als wij er binnen gaan om recht voor God te staan.

Tafel van Eén, brood om te weten
 dat wij elkaar gegeven zijn.
 Wonder van God, mensen in vrede,
 oud en vergeten nieuw geheim.
 Breken en delen, zijn wat niet kan.
 doen wat ondenkbaar is, dood en verrijzenis.

Opening van de dienst

voorganger	Verwonderd laten wij onze handen vullen
ALLEN	MET WAT U ONS TOEBEDEELT.
voorganger	Zegen de gaven uit Uw hand
ALLEN	EN ONZE WIL OM TE DELEN.
voorganger	Maak ons bereid om mee te doen
ALLEN	MET UW MENSLIEVENDHEID.

Lezing uit Exodus 12:11-20 instelling van Pesach

Zo moeten jullie het paaslam eten: met je gordel om, je sandalen aan en je staf in de hand, in grote haast. (...) Eet niets dat met zuurdesem bereid is; eet uitsluitend ongedesemd brood, waar jullie ook wonen.

Samenzang uit: Alles wordt nieuw, I-7

tekst Hanna Lam bewerkt door Martin Koster, muziek Wim ter Burg

Van-nacht zal het won-der ge-beu-ren,
 wij heb-ben het lam reeds ge-slacht,
 zijn bloed stre-ken wij aan de deu-ren,
 Mitz-rai-im zal huis aan huis treu- ren,
 maar wij gaan op reis, de - ze nacht,
 maar wij gaan op reis, de - ze nacht.

Wij moeten ons brood haastig eten.
Het is weliswaar anders klaar:
vanwege de haast ongerezen,
Gods hand zal vannacht met ons wezen,
met mantels al aan staan wij klaar,
met mantels al aan staan wij klaar.

Vannacht komen wij weer tot leven,
geen slaaf meer maar vrij! In een stoet
gaan wij naar een land ons gegeven,
een zweep wordt daar niet meer geheven,
daar schenkt God aan ons overvloed,
daar schenkt God aan ons overvloed.

Over Pesach aansluitend nogmaals zingen we nogmaals de laatste twee coupletten van het vorige lied

Lezing uit Marcus 14:1-17 door drie stemmen: evangelist, Jezus, allen

¹ De volgende dag zou het feest van Pesach en het Ongedesemde brood beginnen. De hogepriesters en schriftgeleerden zochten naar een mogelijkheid om hem door middel van een list gevangen te nemen en te doden.

² Ze zeiden bij zichzelf:

Tijdens het feest kan dat niet, want dan komt het volk in opstand.

³ Toen hij in Betanië in het huis van Simon – degene die aan huidvraat had geleden – aanwezig was bij een feestmaal, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje en goot de olie uit over zijn hoofd. ⁴ Sommige aanwezigen zeiden geërgerd tegen elkaar:

'Waar is deze verkwisting goed voor?'

⁵ **Die olie had immers voor meer dan driehonderd denarie verkocht kunnen worden, en dat geld hadden we aan de armen kunnen geven.'**

Ze voeren tegen haar uit. ⁶ Maar Jezus zei: *'Laat haar met rust, waarom vallen jullie haar lastig? Ze heeft iets goeds voor mij gedaan.'* ⁷ *Want de armen zijn altijd*

bij jullie, en jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt, maar ik zal niet altijd bij jullie zijn. ⁸ *Wat ze kon, heeft ze gedaan: ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begrafenis.* ⁹ *Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.'*

¹⁰ Toen ging Judas Iskariot, een van de twaalf, naar de hogepriesters om hem aan hen uit te leveren. ¹¹ Toen zij dit hoorden, waren ze opgetogen en beloofden ze Judas geld te zullen geven. En Judas zon op een mogelijkheid om Jezus op een geschikt moment uit te leveren.

¹² Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood, wanneer het pesachlam wordt geslacht, zeiden zijn leerlingen tegen hem: **'Waar wilt u dat wij voorbereidingen gaan treffen zodat u het pesachmaal kunt eten?'**

¹³ Jezus stuurde twee van zijn leerlingen op pad en zei tegen hen: *'Ga naar de stad. Daar zal een man die een kruik water draagt jullie tegemoet komen;*

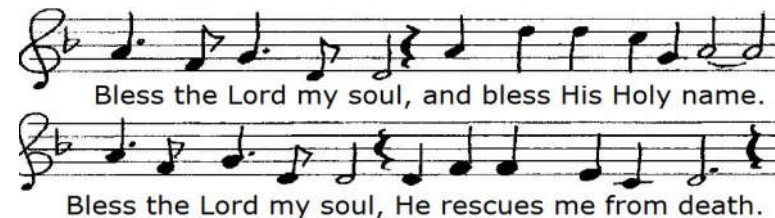
volg hem, ¹⁴ *en wanneer hij ergens binnegaat, moeten jullie tegen de heer des huizes zeggen: "De Meester vraagt: 'Waar is het gastenvertrek waar ik met mijn leerlingen het pesachmaal kan eten?'"* ¹⁵ *Hij zal jullie een grote bovenzaal wijzen, die al is ingericht en*

waar alles gereedstaat; maak daar het pesachmaal voor ons klaar.'

¹⁶ De leerlingen vertrokken naar de stad, en alles gebeurde zoals hij gezegd had, en ze bereidden het pesachmaal.

¹⁷ Toen de avond was gevallen, kwam hij met de twaalf.

We gaan in de kring staan, al zingend:

¹⁸ Terwijl ze aanlagen voor de maaltijd, zei Jezus: *'Ik verzeker jullie: een van jullie, die met mij eet, zal mij uitleveren.'*

¹⁹ Ze werden bedroefd en vroegen een voor een aan hem:

'Ik ben het toch niet?'

²⁰ Maar Jezus zei tegen hen: *'Het*

is een van jullie twaalf, die met mij uit dezelfde kom eet. ²¹ *Want de Mensenzoon zal heengaan zoals over hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.'*

voorganger: En terwijl ze aten, nam hij een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: *'Neem hiervan, dit is mijn lichaam.'* (de voorganger neemt het brood, maakt zegengebaar, breekt het brood en begint met delen en doorgeven, de diakenen geven het brood door
pianomuziek tijdens het delen van het brood

voorganger: En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker, en allen dronken eruit. Jezus zei tegen hen: *'Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt. Ik verzeker jullie: ik zal niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van God.'* (de voorganger neemt de beker, maakt zegengebaar, en begint met doorgeven van de beker, diakenen geven de bekere door)
pianomuziek tijdens het doorgeven van de beker

Na het delen van brood en beker gaan we weer zitten en zingen een deel van het groot Halleel (Psalm 113-118) dat hier traditioneel gezongen wordt in de joodse traditie; ook in de Vespers kreeg het groot Halleel een plaats.

Psalm 116

God heb ik lief, want die getrouwe Heer nam, toen ik riep, met toegenegen oren mijn woorden aan. Hij zal mij blijven horen en levenslang ben ik niet eenzaam meer.

Toen de benauwdheid dreigend op mij viel en angsten voor het doodsrijk mij bekropen, heb ik de naam des Heren aangeroepen en weende; Heer mijn God, bewaar mijn ziel

Psalm 118

wisselzang: voorganger - allen
en: tuinkant - straatkant

voorganger: Laat ieder 's Heren goedheid prijzen,
ALLEN: ZIJN LIEFDE DUURT IN EEUWIGHEID.
voorganger: Laat, Israël, uw lofzang rijzen;
ALLEN: ZIJN LIEFDE DUURT IN EEUWIGHEID.
voorganger: Dit zij het lied der priesterkoren;
ALLEN: ZIJN LIEFDE DUURT IN EEUWIGHEID.
voorganger: Gij, die den Heer vreest, laat het horen;
ALLEN: ZIJN LIEFDE DUURT IN EEUWIGHEID.

allen:

Zij zwermden om mij heen als bijen,
zij waren dreigend om mij heen.
In Gods naam brak ik door hun rijen,
als strovuur sloeg ik hen uiteen.
O vijand, die met felle stoten
mij bijna hebt ten val gebracht,
de Heer had tot mijn heil besloten,
Hij redde mij, Hij schonk mij kracht.

tuin:

De Heer is mij tot hulp en sterkte,
Hij is mijn lied, mijn psalmgezang.
Hij is het, die mijn heil bewerkte.
Ik loof den Heer mijn leven lang.

straat:

Hoort in hun kamp Gods knechten zingen
nu Hij de zege heeft gebracht;
Gods rechterhand doet grote dingen,
Gods rechterhand heeft grote kracht!

straat:

De steen, dien door de tempelbouwers
veracht'lijk was een plaats ontzegd,
werd tot verbazing der beschouwers
ten hoeksteen door God zelf gelegd.

tuin:

Dit werk is door Gods alvermogen,
door 's Heren hand alleen geschied.
Het is een wonder in onz' ogen.
Wij zien het, maar doorgronden 't niet.

tuin:

Dit is de dag, die God deed rijzen,
juicht nu met ons en weest verblijd.
O God, geef thans uw gunstbewijzen,
geef thans het heil door ons verbeid.

straat:

Gezegend zij de grote koning
die tot ons komt in 's Heren naam.
Wij zeeg'nen u uit 's Heren woning,
wij zegenen u al tezaam.

allen:

De Heer is God, zijn gunst verheugde
ons oog en hart met vrolijk licht.
Nu worde 't offer onzer vreugde
op zijn altaren aangericht.
Gij zijt mijn God, U zal ik prijzen,
o God, U roemen wijd en zijd.
Laat aller lof ten hemel rijzen;
Gods liefde duurt in eeuwigheid.

Stilte

De Avondmaalstafel wordt afgeruimd

Slotlezing Marcus 14:26-52

²⁶ En nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg. ²⁷ Jezus zei tegen hen: 'Jullie zullen allemaal ten val komen, want er staat geschreven: "Ik zal de herder doden, en de schapen zullen uiteengedreven worden." ²⁸ Maar nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan naar Galilea.'

²⁹ Petrus zei tegen hem: 'Misschien zal iedereen ten val komen, maar ik niet!'

³⁰ Jezus antwoordde: 'Ik verzeker je: juist jij zult me vannacht, nog voor de haan tweemaal gekraaid heeft, driemaal verloochenen.'

³¹ Maar Petrus hield met grote stelligheid vol: 'Al zou ik met u moeten sterven, ik zal u nooit verloochenen.'

Alle anderen zeiden iets dergelijks.

³² Ze kwamen bij een olijfgaard die Getsemané heette, en Jezus zei tegen zijn leerlingen: 'Blijven jullie hier zitten, terwijl ik ga bidden.'

7x zingen:

Blijf na - bij en waak hier met mij

waak en blijf bidden waak en blijf bidden

³³ Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Hij voelde zich onrustig en angstig worden ³⁴ en zei tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier waken.'

³⁵ Hij liep nog een stukje verder, liet zich toen op de grond vallen en bad dat dit uur zo mogelijk aan hem voorbij mocht gaan. ³⁶ Jezus zei: 'Abba, Vader, voor u is alles mogelijk, neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt.'

³⁷ Hij liep terug en zag dat zijn leerlingen lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Simon, slaap je? Kon je niet één uur waken? ³⁸ Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.'

³⁹ Weer ging hij weg om te bidden, met dezelfde woorden als daarvoor. ⁴⁰ Toen hij weer terugkwam, lagen ze opnieuw te slapen, want hun ogen vielen steeds dicht, en ze wisten niet wat ze hem

moesten antwoorden. ⁴¹ Toen hij voor de derde maal terugkwam, zei Jezus tegen hen: 'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? Het is zover: het ogenblik is gekomen waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de zondaars. ⁴² Sta op, laten we gaan; kijk, hij die me uitlevert, is al vlakbij.'

⁴³ Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd. ⁴⁴ Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. Hij had gezegd: 'Degene die ik kus, die is het. Neem hem gevangen en voer hem weg onder strenge bewaking.'

⁴⁵ Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: 'Rabbi!' en kuste hem.

⁴⁶ Ze grepen hem vast en namen hem gevangen. ⁴⁷ Een van de omstanders trok een zwaard, ging de dienaar van de hogepriester te lijf en sloeg hem een oor af. ⁴⁸ Jezus zei tegen hen: 'U bent er met zwaarden en knuppels op uitgetrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben! ⁴⁹ Dagelijks was ik bij jullie in de tempel om onderricht te geven, en toen hebben jullie me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan.'

⁵⁰ Toen lieten allen hem in de steek en vluchtten weg. ⁵¹ Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, ⁵² liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg.

Luthers Avondgebed

Heer, blijf bij ons,
want het is avond
en de nacht zal komen.
Blijf bij ons allen, en bij uw kerk
aan de avond van de dag,
aan de avond van het leven,
aan de avond van de wereld.
Blijf bij ons
met uw genade en goedheid,
met uw troost en zegen,
met uw woord en sacrament.
Blijf bij ons
wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en van angst,
de nacht van twijfel en aanvechting,
de nacht van de strenge, bittere dood.
Blijf bij ons
in leven en in sterven,
in tijd en eeuwigheid. Amen.

We verlaten in stilte de kerk